

Jiráskova škola ve Fryštátě

Dne 28. července 1920 rozhodla pařížská konference velvyslanců po dvou letech sporů o rozdělení Těšínska mezi Československo a Polsko. Fryštát (dnes městská část Karviná-Fryštát) se stal součástí Československé republiky. Do té doby zde existovaly jen školy německé a od roku 1918 i polské, ale nikoliv české. Již 26. srpna 1920 zaslali zástupci českých rodičů ve Fryštátě Zemské školní radě v Opavě žádost o zřízení státní menšinové obecné české školy. Žádosti bylo výnosem z 26. září 1920 č. II. – 3190/1 vyhověno s podmínkou, že náklady na činnost školy ponese město Fryštát. Nově vzniklá škola získala tři učebny v budově školy německé. Ve školním roce 1921/1922 zahájila činnost také škola měšťanská. V jedné budově byly umístěny, jak škola německá, polská, tak i česká a vyučování muselo probíhat ve třech směnách. Správní komise města Fryštátu proto rozhodla o stavbě nové budovy pro českou obecnou a měšťanskou školu.

Městu se podařilo zakoupit od farního úřadu vhodný pozemek nedaleko nádraží. Prikoupilo ještě potřebné sousední plochy a mohly být zahájeny přípravy ke stavbě. Projekt vypracoval architekt Jan Rubý z Moravské Ostravy. Stavby školní budovy se ujala firma Eugen Fulda z Českého Těšína. Obytný dům a tělocvičnu zadalo město stavební firmě Rudolf Milenovský a František Hamrlík z Orlové. Stavební práce byly zahájeny 6. března 1922, za půl roku 16. září 1922 byla stavba předána k užívání městu. Stavební náklady činily 4 535 825 Kč 02 h. Vnitřní zařízení bylo pořízeno v hodnotě 451 437 Kč 20 h.

Školní areál tvořila vlastní dvoupatrová školní budova s vyhlídkovou věží, tělocvična a obytná budova. Ve školní budově bylo umístěno 6 tříd školy obecné, 4 třídy školy měšťanské, 2 byty pro školníky, místnost pro mateřskou školku, odborné učebny, dílny a kabinety. Kromě mateřské, obecné a měšťanské školy byly zřízeny také živnostenská pokračovací škola, hospodyňská škola, konaly se zde různé večerní kurzy. V budově tělocvičny se nacházel prostorný sál s jevištěm a také kancelář pro poradnu matek. V obytné budově měli své byty správce obecné školy, ředitel měšťanské školy a 5 svobodných učitelů.

Prvním správcem obecné školy byl Kamil Krčmář, který byl od roku 1923 také starostou města. Po jeho smrti v roce 1935 převzal správu školy Methoděj Kohn a od 1. července 1936 František Čurda. Ředitelem měšťanské školy byl po celou dobu 1. republiky Slavoj J. Sousedík. První školní rok v nové budově 1922/23 navštěvovalo školu 195 žáků obecné školy a 66 měšťanské školy. O deset let později, ve školním roce 1932/33, to již bylo 258 žáků obecné školy a 303 měšťanské školy. V roce 1926 získala měšťanská škola čestný název Menšinová škola měšťanská Aloise Jiráskova a to u příležitosti 75. narozenin spisovatele.

V době 2. světové války bylo v budově umístěno vojsko a policie. Německé armáda po sobě zanechala budovu značně zpustošenou. Okna byla rozbitá, chyběl nábytek, knihy i pomůcky. Ihned po válce byla budova částečně zrekonstruována a pořízeno nové vybavení. Zápis do fryštátských škol proběhl 8. a 9. června 1945. Přihlásilo se celkem 376 dětí. První poválečný školní rok byl ukončen 19. července 1945. V září 1945 již začal první řádný školní rok. V budově byla umístěna 1. obecná škola a Měšťanská škola Aloise Jiráskova. Ve školním roce 1945/46 ji navštěvovalo 195 žáků občanské školy a 150 měšťanské školy.

Od konce války slouží budova školním účelům až do současnosti nepřetržitě. Jen se mění názvy a typy škol. Do roku 1948 to byly obecná a měšťanská škola, pak národní a měšťanská škola, od roku 1953 osmiletá střední škola. K 1. září 1954 se zde z Karviné-Dolů přestěhovala také jedenáctiletá střední škola. V roce 1960 byl zaveden nový výchovně vzdělávací systém a vznikají základní devítileté a střední všeobecně vzdělávací školy. V budově Jiráskovy školy sídlily až do roku 1965 obě. Od 1. září 1965 sloužila budova již jen střední všeobecně vzdělávací škole. Ta se k 1. září 1969 přestěhovala jinam a v budově pak sídlila až do roku 1983 základní škola se slovenským jazykem vyučovacím. Od školního roku 1983/84 je zde umístěna zvláštní škola. V roce 2000 proběhla celková rekonstrukce budovy.